

Draga braćo i sestre,

Evandjelje nam je opisalo silnu radost mudraca kada su ponovno ugledali zvijezdu (usp. Mt 2, 1-12; r. 10), ali i uznemirenost koju su osjetili Herod i cijeli Jeruzalem zbog njihova traženja (usp. r. 3). Kad god je riječ o Božjim očitovanjima, Sveto pismo ne skriva ovakve kontraste: radost i uznemirenost, otpor i poslušnost, strah i želja. Danas slavimo Bogojavljenje Gospodnje, svjesni da u Njegovoj prisutnosti ništa ne može ostati isto. To je početak nade. Bog se objavljuje i ništa ne može ostati nepomično. Završava jedna vrsta uspavljujuće smirenosti, ona koja navodi melankolike da ponavljaju: "Nema ništa novo pod suncem" (Prop 1,9). Počinje nešto o čemu ovise sadašnjost i budućnost, kao što naviješta Prorok: "Ustani, zasini, Jeruzaleme, jer dolazi svjetlost tvoja, i slava Gospodnja sviće nad tobom" (Iz 60,1).

Iznenaduje činjenica da se uznemirio upravo Jeruzalem, grad koji je svjedočio tolikim novim početcima. U njemu baš oni koji proučavaju Pisma i misle da imaju sve odgovore kao da su izgubili sposobnost postavljanja pitanja i njegovanja želja. Štoviše, grad se boji onih koji dolaze izdaleka, potaknuti nadom, do te mjere da u onome što bi mu trebalo donijeti veliku radost vidi prijetnju. Ova nas reakcija propitkuje i kao Crkvu.

Sveta vrata ove bazilike, koja su posljednja danas zatvorena, upoznala su mnoštvo muškaraca i žena, hodočasnika nade, na putu prema Gradu uvijek otvorenih vrata, novome Jeruzalemu (usp. Otk 21,25). Tko su bili oni i što ih je pokretalo? S osobitom nas ozbiljnošću, na završetku Jubilarne godine, pita duhovno traženje naših suvremenika, puno bogatije nego što možda možemo shvatiti. Milijuni njih prešli su prag Crkve. Što su ondje pronašli? Kakvih srdaca, kakve pažnje, kakve bliskosti? Da, mudraci još postoje. To su ljudi koji prihvaćaju izazov kako bi riskirali vlastiti put, koji u svijetu punom nemira poput našega, u mnogim aspektima odbojnog i opasnog, osjećaju potrebu poći, tražiti.

*Homo viator* (čovjek putnik), rekli bi stari. Mi smo životi u hodu. Evandjelje Crkvu obvezuje da se ne boji tog dinamizma, nego da ga cijeni i usmjerava prema Bogu koji ga potiče. To je Bog koji nas može uznemiriti, jer ne ostaje nepomičan u našim rukama poput srebrnih i zlatnih idola: On je živ i životvoran, poput Djeteta koje je Marija držala na rukama i kojemu su se mudraci poklonili. Sveta mjesta poput katedrala, bazilika i svetišta, koja su postala odredišta jubilejskih hodočašća, moraju širiti miris života, neizbrisiv dojam da je započeo jedan novi svijet.

Zapitajmo se: ima li života u našoj Crkvi? Ima li mjesta za ono što se rađa? Ljubimo li i navješćujemo li Boga koji nas ponovno pokreće?

U odlomku iz Evandjelja Herod se boji za svoje prijestolje, uznemiruje se zbog onoga što osjeća da izmiče njegovoj kontroli. Pokušava iskoristiti želju mudraca i njihovu potragu okrenuti u svoju korist. Spreman je lagati, spreman je na sve; strah, naime, zasljepljuje. Radost Evandjelja, naprotiv, oslobađa: čini nas razboritima, da, ali i hrabrima, pažljivima i stvaralačkim; sugerira putove različite od onih već prijeđenih.

Mudraci donose u Jeruzalem jednostavno i bitno pitanje: “Gdje je novorođeni?” (Mt 2,2). Koliko je važno da onaj tko prijeđe vrata Crkve osjeti da je Mesija upravo ondje rođen, da se tu okuplja zajednica u kojoj je nikla nada, da je tu na djelu povijest života!

Jubilej nam je došao osvijestiti da se može ponovno započeti, štoviše da smo još uvijek na početku, da Gospodin želi rasti među nama, želi biti Bog-s-nama. Da, Bog dovodi u pitanje postojeći poredak: ima snove kojima i danas nadahnjuje svoje proroke; odlučan je izbaviti nas iz starih i novih ropstava; uključuje mlade i stare, siromašne i bogate, muškarce i žene, svete i grješnike u svoja djela milosrđa, u čudesa svoje pravednosti. Ne podiže buku, ali Njegovo kraljevstvo već klija posvuda u svijetu.

Koliko nam je Bogojavljenja darovano ili će nam tek biti darovano! No, potrebno ih je otrgnuti Herodovim namjerama, strahovima koji su se uvijek spremni pretvoriti u agresiju. “A od dana Ivana Krstitelja do sada kraljevstvo nebesko silom se probija i siloviti ga grabe” (Mt 11,12). Ovaj tajanstveni Isusov izraz, naveden u Evanđelju po Mateju, ne može nas ne podsjetiti na brojne sukobe kojima se ljudi mogu oduprijeti, pa čak i udariti na “novo” koje Bog pripravlja za sve. Ljubiti mir, tražiti mir znači štititi ono što je sveto, i upravo zato se tek rađa: maleno, nježno, krhko poput djeteta. Oko nas iskrivljeno gospodarstvo pokušava sve pretvoriti u dobit. Vidimo to: tržište pretvara u posao čak i ljudsku žeđ za traženjem, putovanjem, novim počecima. Zapitajmo se: je li nas Jubilej poučio da izbjegnemo onu vrstu učinkovitosti koja sve svodi na proizvod, a ljudsko biće na potrošača? Hoćemo li nakon ove godine biti sposobniji prepoznati u posjetitelju hodočasnika, u neznancu tragača, u dalekom bližnjega, u drukčijem suputnika?

Način na koji je Isus susretao sve ljude i dopuštao svima da mu se približe uči nas cijeniti tajnu srca koju samo On zna čitati. S Njim učimo prepoznavati znakove vremena (usp. DRUGI VATIKANSKI KONCIL, pastoralna konstitucija *Gaudium et spes*, 4). Nitko nam to ne može prodati. Dijete kojemu se mudraci klanjaju Dobro je bez cijene i bez mjere. To je Bogojavljenje besplatnosti. Ne čeka nas na prestižnim “lokacijama”, nego u poniznoj stvarnosti. “A ti, Betleheme, zemljo Judina, nipošto nisi najmanji među kneževstvima Judinim” (Mt 2,6). Koliko gradova, koliko zajednica treba čuti: “Nisi nipošto najmanji”. Da, Gospodin nas i dalje iznenađuje! Daje da ga pronađemo. Njegovi putovi nisu naši putovi, i silnici ih ne mogu pokoriti, niti ih svjetske moći mogu zaustaviti. Otud silna radost mudraca koji ostavljaju palaču i hram te kreću prema Betlehemu: tada ponovno vide zvijezdu!

Zato je, draga braćo i sestre, lijepo postati hodočasnici nade. I lijepo je to ostati — zajedno! Božja će nas vjernost još iznenađivati. Ako svoje crkve ne pretvorimo u spomenike, ako naše zajednice budu domovi, ako zajedno odolimo zavodljivim ponudama moćnih, tada ćemo biti naraštaj svitanja. Marija, Zvijezda jutarnja, uvijek će koračati pred nama! U Njzinu ćemo Sinu gledati i služiti veličanstvenu ljudskost, preobraženu ne zabludama o svemoći, nego Bogom koji se, iz ljubavi, utjelovio.